

کوتاه از دیپلماسی

شهادت سفیر ایران در یمن بر اثر ابتلا به کرونا

ایسنا: سخنگوی وزارت امور خارجه از شهادت سفیر جمهوری اسلامی ایران نزد دولت نجات ملی یمن بر اثر ابتلا به کرونا خبر داد. سعید خطیب‌زاده افزود: «شهید ایلو که از جانبازان شیمیایی جنگ تحمیلی نیز بود، در محل مأموریت خود به کرونا مبتلا شد و به دلیل همکاری دیرنگام برخی کشورها، متأسفانه در شرایط نامناسبی به کشور بازگشت و با وجود به‌کارگیری همه مراحل درمانی برای بهبود وضعیت بیماری ایشان، سحرگاه امروز [سه‌شنبه] به فیض شهادت نایل آمد.» حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران، در پیامی شهادت سفیر ایران در یمن را تسلیت گفت. امیرعبداللهیان نوشت: «**وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مَهْجُرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَفَّقَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا** [النساء: ۱۱۰]» خبر عروج ملکوتی سفیر جمهوری اسلامی ایران در صنعاء، شهید حاج حسن ایلرو موجب تأثر و اندوه فراوان این‌جانب و تمامی دوستان و همکاران ایشان شد. ایشان به‌عنوان جانباز شیمیایی سرفراز دفاع مقدس، عمر بابرکت خویش را در مسیر حفظ و اعتلای نظام اسلامی گذراند و در این راه پرافتخار برای منافع کشور و نظامی اسلامی مجاهدت نمود و به لقائه پیوست. حاج حسن ایلرو همه تلاش خود در عرصه‌های مختلف را صرف خدمت صادقانه در دفاع از اهداف جمهوری اسلامی ایران کرد و در مأموریت اخیر خویش، مدافع و صدای رثای حقانیت و مظلومیت مردم یمن بود. این‌جانب عروج آن مجاهد فی سبیل الله و عنصر ارزشمند و پرتلاش عرصه دیپلماسی را به خانواده معزز ایشان، به‌خصوص همسر مکرمه و همه بستگان و همکاران ایشان در وزارت امور خارجه و نمایندگی صنعاء، تبریک و تسلیت می‌گویم و برای روح آن عزیز سفرکرده علو درجات و هم‌جواری با صلحا و شهدا و برادران شهیدش مسئلت دارم.» به گزارش المسیره، محمد عبدالسلام، سخنگوی انصارالله یمن در پیامی شهادت ایلرو را به دولت و ملت ایران و خانواده آن شهید تسلیت گفت و برای او آرزوی مغفرت کرد. هشام شرف، وزیر خارجه دولت نجات ملی یمن نیز در گفت‌وگو با شبکه المسیره، درگذشت سفیر ایران در یمن را به رهبری و ملت ایران تسلیت گفت و تأکید کرد: «ما از درگذشت وی اندوه عمیقی داریم.» او گفت که حسن ایلرو صدا و مظلومیت ما را منتقل کرد و به خاطر خدمتی که برای یمن انجام داد، از آن مرحوم تشکر می‌کنیم. همچنین حسین العزی، معاون وزیر خارجه دولت نجات ملی یمن در پیامی شهادت حسن ایلرو، سفیر جمهوری اسلامی ایران در صنعاء را تسلیت گفت. او در این پیام شهادت حسن ایلرو را به رهبری و ملت ایران و خانواده او تسلیت گفت. العزی همچنین ضمن آرزوی مغفرت برای آن شهید و صبر و شکیبایی برای بازماندگان او گفت: «دوستی فوق‌العاده را از دست دادیم که نمونه دیپلماتی موفق و متمایز بود.»

امیرعبداللهیان:

ظرفیت بیش از این برای خندان جو از افغانستان نداریم

● ایسنا: حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه، در دیدار با فیلیپو گردتی، کمیسر عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، ضمن تشکر از کمک‌های کمیساریا درخصوص پناهجویان افغان، کمک‌های ارائه‌شده را در برابر حجم اقدامات کشورمان در این زمینه ناچیز دانست. وزیر امور خارجه به حضور بیش از ۵۲۰ هزار دانش‌آموز خارجی در ایران که به صورت رایگان تحصیل می‌کنند و اینکه واکنش‌سازین پناه‌جویان افغان هم‌تراز با شهروندان ایرانی مورد توجه و اقدام قرار گرفته است، اشاره کرد و افزود: «ظرفیت خدمات‌دهی بیش از حد موجود از سوی کشورمان به پناه‌جویی جدید وجود ندارد و جامعه جهانی باید توجه ویژه‌ای به وضعیت معیشت مردم افغان کند.» او خدمات کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل را قابل تقدیر اما با توجه به حجم بحران آوارگان بسیار ناکافی خواند و افزود: «بحران سیل آوارگان افغان به سمت مرزهای همسایه به‌طور فزاینده‌ای بالاست و حجم کمک‌های بین‌المللی بسیار ناچیز است.» امیرعبداللهیان در ادامه از کمیساریا خواست بیش از گذشته در داخل افغانستان فعال شود و با امداد‌رسانی در داخل به کاهش پناه‌جویی از مبدأ افغانستان کمک کند. وزیر امور خارجه همچنین تأکید کرد: «کشورهای اروپایی باید سهم مناسب خود را در این زمینه پرداخت کنند و درحالی‌که حضور چند هزار پناه‌جو در مرزهای اروپایی تبدیل به یک بحران می‌شود، نمی‌توان برای همیشه از ایران انتظار کمک داشت و به سخنان محبت‌آمیز اکتفا کرد.» وزیر امور خارجه همچنین پیشنهاد کرد: «کمیساریا و دبیر کل سازمان ملل برگزار می‌کنند گفت‌وگو بین‌المللی درخصوص جمع‌آوری کمک برای مردم افغانستان را در دستور کار قرار دهند.» گردتی نیز در این دیدار اقدامات گسترده کشورمان در کمک به آوارگان جدید افغانستان را ستود. او توجه ایران به واکنسینه‌کردن درصد بالای افغان‌های حاضر در ایران و اسکان آوارگان جدیدی را که روزانه وارد مرزهای ایران می‌شوند، اقدامی انسانی و مهم خواند و افزود: «افزایش فعالیت‌های کمیساریا و منابع مالی در داخل افغانستان در دست پیگیری ماست.» کمیسر عالی پناهندگان سازمان ملل، ایده برگزاری نشست بین‌المللی برای جمع‌آوری کمک به مردم افغانستان را درخور توجه دانست.

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا درمورد آخرین دور مذاکرات هسته‌ای گفته که «پیشرفت‌هایی در این دور حاصل شده است. البته ما چیزی را که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ایران درباره بازگردانی عناصر شفاف‌سازی در برنامه بازرسی آژانس در ایران و نصب دوباره دوربین‌ها در تاسیسات کرج اعلام کردند هم مورد توجه قرار دادیم. این اقدامی مهم است؛ اقدامی استقبال‌کننده.

به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه آمریکا، ند پرایس، سخنگوی وزارت امور خارجه این کشور در یک کنفرانس خبری ادامه داد: عامل دوم این پیشرفت نسبتاً کمی که حاصل شده، این است که حالا ما درک مشترکی از این داریم که متن [نهایی] مبنای مذاکرات بر سر مسائل هسته‌ای چه خواهد بود. او همچنین گفته بود ما هنوز به متن دست پیدا نکرده‌ایم؛ اما برای ازرگیری مذاکرات درباره این متن یک دستور کار تعیین کرده‌ایم؛ بنابراین در کل سازنده و خوب است؛ اما از بسیاری از جهات، در واقع این ما را به جایی که در ماه ژوئن بودیم

روح‌السه نفعی: **اولیل سال جاری، به موازات مذاکرات احیای برجام، ایران در یک جبهه دیگر نیز مشغول گفت‌وگو شد. تهران و ریاض بعد از سال‌هایی پرتنش، به میز مذاکره نزدیک شدند؛ هرچند به تعبیر بسیاری این عربستان بود که با ازدست‌رفتن حمایت سنگین دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا، ناگامی مداوم در یمن و چالش‌های دیگر، حاضر شد گزینه‌ای به‌جز تقابل با ایران را نیز بیازماید. اما هرچقدر گفت‌وگوهای برجامی خبرساز بوده‌اند، گفت‌وگوهای ایران و عربستان خیرگریز بوده‌اند؛ تا حدی که حتی پس از اظهارنظر میزبان گفت‌وگوها یعنی عراق، مدتی طول کشید تا دو طرف حاضر شوند اصل وقوع گفت‌وگو را تأیید کنند. عراق تنها یکی از کشورهای ایران و عربستان بوده و به امید رفع این تنش در منطقه، پیش‌قدم شده است؛ مانند تلاشی که چندی پیش پاکستان نیز داشت و البته ناکام ماند. باین حال، در عین سسکوت نسبی خبری از این گفت‌وگوها، نشانه‌ها حاکی از آن است که مذاکرات ایران و عربستان پیشرفت چندانی نداشته‌اند و به نوعی توقف رسیده‌اند. برخی این توقف را ناشی از سایه مذاکرات احیای برجام می‌دانند و برخی اساساً امیدی به نتیجه این مذاکرات ندارند. برای دست‌یابی به تصویری واضح‌تر از ماجرا، قاسم محبعلی، مدیر کل سابق خاورمیانه وزارت خارجه، گفت‌وگویی داشته‌ایم که او مسئله یمن را برجسته‌ترین موضوع گفت‌وگوهای ایران و عربستان می‌داند. او ضمن تأکید بر اینکه عربستان منظر نتیجه مذاکرات برجام و در تلاش برای هماهنگی مواضعش با آمریکا، مستعد است دولت خود جو بایدن، برخلاف دولت سلف دموکراتش باراک اوباما که امضاکنده برجام بود، در گفت‌وگوهای احیای این توافق، با متحدان منطقه‌ای خود و در صدر آنها اسرائیل و عربستان هماهنگ است و مواضع آنها را نیز نمایندگی می‌کند. محبعلی همچنین توضیح می‌دهد نگاه ایران به رابطه حزب‌الله لبنان و انصارالله یمن، نیز از جمله مسائلی است که عربستان در قبال آن موضع دارد.**

کا وضعیت مذاکرات ایران و عربستان اکنون در چه نقطه‌ای است؟

مذاکراتی که تا الان انجام شده بود، مذاکرات غیررسمی و در سطح امنیتی بود. طرفین بیشتر تبادل اطلاعات کرده‌اند و شاید خواسته‌اند ببینند که هرکدام مواضع‌شان درباره موضوعات چیست. نشانه‌ای از اینکه پیشرفت جدی و توافقی حاصل شده باشد، وجود ندارد. مسئله مهمی که هست، این است که عربستانی‌ها علاقه‌مندی نیستند طبق خواسته ایران مسئله یمن را با حزب‌الله لبنان پیگیری کنند؛ بنابراین فعلاً به نظر می‌رسد مذاکرات متوقف شده است و شاید تا اندازه‌ای عربستانی‌ها منتظر هستند ببینند مذاکرات هسته‌ای به چه سمتی میل می‌کند. آیا به سمت توافقی می‌رود یا نه. وضعیت الان این‌گونه است و فعلاً نشانه‌ای از پیشرفت مذاکرات به چشم نمی‌خورد.

کا اتفاقا نکته‌ای که برخی به‌تازگی مطرح کرده‌اند، این است که مسئله مذاکرات هسته‌ای باعث نوعی توقف در این مذاکرات شده است و فعلاً منظر نتیجه این مذاکرات است. چقدر این توقف به خود رابطه ایران و عربستان مربوط است و چقدر مربوط به مذاکرات هسته‌ای است؟

ببینید ایران و عربستان موضوعات مورد اختلاف متعددی دارند. بخشی از آن به مسائل منطقه‌ای برمی‌گردد که در رأس آنها یمن، عراق، سوریه، لبنان و بحرین است. بخشی به مسائل دوجانبه برمی‌گردد، مسائلی که در عربستان در حج اتفاق افتاد، حمله به سفارت، مواضعی که دو طرف علیه هم داشتند. بخشی هم به مسئله برجام برمی‌گردد، به نظر می‌رسد که رابطه مستقیمی بین پیشرفت برجام و مناسبات منطقه‌ای ایران و عربستان وجود دارد و این موضوع طبیعی است.

دیپلماسی

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا:

بازگشت دوجانبه به برجام بهترین گزینه است

برمی‌گرداند؛ بنابراین همان‌طورکه همکارم گفت، انگیزه و اشتیاق‌مان را برای جایی که فعلاً هستیم و جایی که ممکن است به سمت آن برویم، نگه می‌داریم. هنوز کارهای زیادی مانده است که انجام بدهیم.

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا با ادعایی درباره مواضع ایران در مذاکرات گفت: درعین‌حال همه اینها در فضایی از تحریکات در حال رخ‌دادن است، چیزی که ما از ایرانی‌ها دیده‌ایم و فضایی که در آن زمان به خاطر تحکرات و توسعه‌ها در برنامه هسته‌ای ایران رو به اتمام است. بارها گفته‌ایم ما نمی‌توانیم وضعیتی را تحمل کنیم که ایران در مذاکرات وقت‌کشی کند و در خانه سرعت برنامه هسته‌ای‌اش را افزایش دهد. چیزی که ما و تیم مذاکره‌کننده پیش از وقفه موقتیی مذاکرات تجربه کردیم؛ پیشرفت هسته‌ای چه خواهد بود. او همچنین گفته بود ما جایی که بتوانیم برجام را به‌عنوان یک وسیله کارآمد و بادوام برای پیشروی یک دستور کار تعیین کرده‌ایم؛ بنابراین در کل سازنده و خوب است؛ اما از بسیاری از جهات، در واقع این ما را به جایی که در ماه ژوئن بودیم همان‌طورکه از تریونکی اروپا [آلمان، فرانسه و انگلیس] هم شنیدید،

در ادامه همین مسئله است.

بررسی توقف مذاکرات ایران و عربستان در گفت‌وگو با قاسم محبعلی، مدیر کل سابق وزارت خارجه

ریاض منتظر وین

قاسم محبعلی

در تهران

اگر برجام پیش برود، عربستان هم سعی می‌کند از قافله عقب نماند و با ایران وارد تعامل شود. اگر برجام پیش نرود -فعلاً برجام هم خیلی آینده‌اش روشن نیست- طبیعتاً آنها هم منتظر می‌شوند که با آمریکایی‌ها و شاید هم به‌طور غیرمستقیم با اسرائیلی‌ها در هماهنگی باشند.

کا **یک نگاه این است که اساساً علت ایجاد تمایل در عربستان برای صحبت با ایران تغییر دولت آمریکا بود. آن تقابل شدیدی که عربستان با ایران داشت تا حدی به خاطر چک‌های سفیدی بود که ترامپ به عربستان داده بود. الان فکر می‌کنید شرایط با این تغییر دولت چقدر عوض شده است؟ آیا برجام نقش کلیدی دارد یا همین تغییر نگاهی که در کاخ سفید اتفاق افتاده، ممکن است کافی باشد که عربستان دیگر آن پشتیبانی را احساس نکند و ترجیح بدهد که منطقه‌ای ماجرا را حل کند؟**

ماه‌های اولیه که آقای بایدن سر کار آمده بود، شاید این خوش‌بینی وجود داشت که ایران آمریکا مثل زمان اوباما سریعاً به نتیجه برسند؛ ولی بعد از شش دور مذاکرات به نتیجه نرسیدند. درعین‌حال به نظر می‌رسد سیاست بایدن و سیاست اوباما متفاوت است. درعین‌حال که گفته چک سفید به عربستان سعودی نمی‌دهد یا قصد دارد حضورش را در خاورمیانه کاهش دهد، درباره برجام سیاست بایدن این نیست که بدون توجه به متحدان منطقه‌ای‌اش با ایران به توافق برسد. آن انتقادی را که آن زمان به اوباما می‌شد، نمی‌خواهد متوجه خودش کند؛ چراکه هم در میان دموکرات‌ها و هم جمهوری‌خواهان ایرادی که می‌گرفتند، این بود که دولت اوباما بدون توجه به سایر مسائل با ایران در مسئله هسته‌ای به توافق نرسید. به‌همین‌دلیل اسرائیلی‌ها و عربستانی‌ها هم از خروج ترامپ استقبال کردند، به خاطر اینکه ترامپ برجام را کافی نمی‌دانست و دنبال توافق جدید بود. آقای بایدن هم از ابتدا اعلام کرد که به برجام برمی‌گردد؛ اما برجام را مقدمه‌ای برای پرداختن به سایر مسائل فی‌مابین و مذاکره درباره آنها می‌داند، از جمله سیاست خاورمیانه‌ای ایران، مسئله موشک‌ها، مسئله تروریسم و مسئله حقوق بشر. اینها را هم می‌خواهد در دستور کار قرار دهد. به‌تازگی هم اگر دیده باشید، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و همین‌طور وزیر خارجه و رئیس سی‌آی‌ای مرتباً درباره قریه هسته‌ای با اسرائیل و کشورهای عربی در حال تماس هستند و با هم دیدگای مواضع‌شان را هماهنگ می‌کنند. در واقع این بار برجام تفاوتی با گذشته پیدا کرده است. درست است که ایران با ۴+۱ یا در واقع از طریق ۴+۱ با آمریکا مذاکره می‌کند؛ اما در حاشیه مذاکرات کشورهای دیگری مثل اسرائیل و عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز حضور دارند. آمریکا تنها از جانب خودش مذاکره نمی‌کند و از جانب این کشورها هم نمایندگی دارد و می‌خواهد مسائل را مجموعه‌ای پیش ببرد. شاید یکی از مشکلات و موانعی که می‌تواند به‌نتیجه‌رسیدن سریع مذاکرات برجام و ایران را دچار مشکل کند، در ادامه همین مسئله است.

[برجام] ناکارآمد خواهد شد. هنوز بر این باور هستیم که فرصتی باقی است که در آن بازگشت دوجانبه به پایبندی به برجام بهترین گزینه برای ما، دیگر اعضای گروه ۵+۱ و جامعه بین‌المللی خواهد بود؛ چون هنوز خواهد توانست کاری که ما می‌خواهیم، ممانعت قابل راستی‌آزمایی از دستیابی ایران به تسلیحات هسته‌ای را برای‌مان انجام دهد.

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا ادامه داد: با این حال، قبلاً هم گفته‌ایم فرصتی که وجود دارد بیشتر بسته به مسائل فنی است و جنبه تقویمی ندارد؛ بنابراین ما به دقت سرعت برنامه هسته‌ای ایران را زیر نظر داریم و به دقت در حال بررسی این هستیم که بازگشت دوجانبه به برجام از نظر حفاظت‌ها و ضمانت‌ها چه معنایی خواهد داشت. به همین جهت، همچنان در حال ردصیم‌کد ایران چه می‌کند و به‌طور علنی و غیرعلنی در چارچوب این مذاکرات غیرمستقیم در وین چه چیزی می‌گوید، براساس این ارزیابی خواهیم کرد که آیا برجام هنوز به نفع ما هست یا نه.

در ادامه همین مسئله است.

بررسی توقف مذاکرات ایران و عربستان در گفت‌وگو با قاسم محبعلی، مدیر کل سابق وزارت خارجه

ریاض منتظر وین

و ایرانی - اسرائیلی را اگر در نظر بگیریم، دو محور ایرانی - اسرائیلی و ایرانی - عربی متشنج است؛ در نتیجه می‌توانیم انتظار داشته باشیم و ببینیم که در آن محور سوم دارند به هم نزدیک می‌شوند و اعراب دیگر سیاست‌های سابق خودشان را در قبال اسرائیل ندارند. همان‌طور که عربستان هم به‌تازگی اظهار تمایل کرده است که درصورتی‌که اسرائیل به حقوق فلسطینی‌ها احترام بگذارد و کشور مستقل فلسطین را بپذیرد، عربستان هم آمادگی دارد روابط خود را با اسرائیل عادی کند و آن کشور را به رسمیت بشناسد.

کا **ماجرای نشستیی که به‌تازگی در اردن اتفاق افتاد، چه بود؟**

فکر می‌کنم تبلیغات اردنی‌ها بود. یک گردهمایی از کارشناسان مطالعاتی منطقه که هرساله در اردن برقرار می‌شود. یک هیئت هم از دفتر مطالعات وزارت خارجه رفته بود. طبیعی است که در حاشیه اجلاس ممکن است هیئت‌های مختلف با هم صحبت کنند؛ ولی مأموریتی برای مذاکرات رسمی از جانب ایران و عربستان نبود. اردنی‌ها برای اینکه اجلاس را مهم کنند، رویش کار تبلیغاتی کردند.

کا **جالش‌هایی به‌تازگی بین عربستان با لبنان و سوریه به‌عنوان کشورهاییه که رابطه‌ای با ایران دارند، اتفاق افتاده است و ماجرای طولانی که در لبنان اتفاق افتاد. این جالش‌ها را در سایه گفت‌وگوهای ایران و عربستان می‌توان دید و این گفت‌وگوها می‌توانند روی آنها مؤثر باشند؟**

هرکدام از این کشورها درعین‌حال که ممکن است خواسته‌هایی دراین‌باره داشته باشند، سیاست‌های خودشان را هم دارند. عراق برای اینکه بتواند رابطه‌ای متوازن بین ایران و کشورهای عربی به وجود بیاورد، علاقه‌مند بود که رابطه بین ایران و عربستان بهبود پیدا کند، به‌ویژه با احتمال اینکه آمریکا با حضورش را در عراق کاهش دهد یا از عراق خارج شود، عراق می‌خواهد که به سرزمین منازعه و جنگ‌های ایران و عربستان تبدیل نشود. موضوع امارات متفاوت است. امارات ضمن این‌که همسایه ماست و از تجارت با ایران نفع می‌برد؛ ولی در یک سال اخیر روابطش را با اسرائیل به حدی نزدیک کرده است که تغییر اتحاد را می‌شود به آن اطلاق کرد. الان می‌خواهد درباره ایران موضوع را تثبیت کند. نگاه کنید رسانه‌های رسمی شد و زیر سؤال گذاشته چه تهدیداتی علیه امارات می‌کردند؛ ولی الان با سیاستی که می‌شود گفت زیرکانه امارات داشته است، این تبلیغات را کاهش داده است. البته یک سیاست شاید ناپخته‌ای هم در دولت جدید مطرح بود که اعلام کرد راهبرد ما نزدیکی به همسایگان است و خود را به این قضیه متعهد کرد و این چک سفید را به همسایگان داد.

حالیست که در این چک سفید با همسایگان داد ضمن اینکه با ایران رابطه حداقلی داشته باشند، روابط را با دیگری مثل اسرائیل گسترش بدهند؛ بنابراین هرکدام از اینها دلیل تلاش‌شان الزاما این نیست که خواسته باشند به ایران نزدیک شوند؛ بلکه می‌خواهند هم رابطه نسبتاً متوازی داشته باشند. هم تهدیدات ایران را کاهش دهند و هم مناسبات‌شان را با بقیه قدرت‌های منطقه‌ای مثل ترکیه، عربستان و اسرائیل گسترش دهند.

کا **اتفاقا موضوع اسرائیل موضوع مهمی است. بین این کشورهای عربی، عربستان به دلایل مختلفی از جمله ادعاهایی که آنها به واسطه حرمین شریفین در جهان اسلام دارند، وارد فرایند عادی‌سازی با اسرائیل نشده است. فکر می‌کنید آیا اسرائیل روی موضوع ایران و عربستان هم نقشی دارد؟**

بالاخره عربستان به نسبت امارات و بحرین کشور بزرگ‌تری است. یک قدرت منطقه‌ای محسوب می‌شود و سیاست‌های خودش را دارد. عربستان شاید مستقیم نه، ولی غیرمستقیم منافع مشترکی با اسرائیل داشته باشد در محدودکردن و منزوی‌کردن ایران در منطقه. در واقع الان می‌شود گفت بعد از تحولات سال‌های اخیر، به‌ویژه بعد از بهار عربی، اعراب خلیج فارس و شاید بقیه اعراب، تهدید اولشان اسرائیل نیست؛ بلکه ایران است. سه محور عربی - اسرائیلی، ایرانی - عربی

ادامه از صفحه اول

تهران به بستری نیاز دارد

البته مدل‌هایی ترکیبی در شهرهایی شبیه تهران پیشنهاد می‌شود که بخشی از مسیر با دوچرخه یا به صورت پیاده طی شود و بخش دیگر مسیر با وسایل حمل‌ونقل عمومی پیموده شود. در بسیاری از کشورها با شیوع بیماری کرونا، به دلیل کاهش مقبولیت حمل‌ونقل عمومی ناشی از ارتباط با سایر شهروندان، دوچرخه به عنوان مد حمل‌ونقل جایگزین مورد استفاده قرار گرفت. در تهران به دلیل فراهم‌نبودن شرایط و بستر مناسب، تنها موتورسیکلت به عنوان یک وسیله حمل‌ونقل تک‌نفره جا افتاده است. ممکن است با جایگزینی موتور با خودروهای تک‌سرنشین، بار ترافیکی کاهش پیدا کند، اما متأسفانه بخش درخور توجهی از این موتورسیکلت‌ها کاربراتوری هستند و با استانداردهای روز بسیار فاصله دارند و خود عامل انتشار آلودگی هوا هستند. سوخت و وسیله نقلیه مناسب استانداردهای سوخت، خودرو، موتورسیکلت به‌منظور احتراق سالم‌تر در سال‌های اخیر چندین‌بار به‌روزرسانی شده است. در کشور ما در دو دهه اخیر با حذف سرب و کاهش بنزن، تلاش‌هایی در جهت بالا بردن کیفیت سوخت و با حذف خودروهای کاربراتوری و اجبار معاینه فنی تلاشی در جهت ایجاد حداقل‌هایی صورت گرفته است که با این تغییرات، میزان سرب و مونوکسیدکربن در هوای شهرهای بزرگ به‌خصوص تهران به اندازه شایان توجهی کاهش پیدا کرده است. آلاینده اصلی شهر تهران در پاییز و زمستان pm2.5 (ذرات معلق کوچک‌تر از ۲.۵ میکرون) و در تابستان ازن است که با توجه به شرایط وارونگی دما در فصول سرد سال، اوضاع بحرانی‌تر می‌شود. بر اساس سیاهه انتشار، نقش آلاینده‌های متحرک در آلودگی هوای تهران بیشتر مربوط به سال ۱۳۹۶ است و ممکن است با توجه به شرایط جدید حاکم (باندی) تغییراتی در جزئیات آن رخ داده باشد؛ باین‌حال، نکته‌ای که به نظر مهم می‌رسد، میزان بالای nox در هوای این روزهای تهران است که علاوه بر ذرات معلق کوچک‌تر از ۲.۵ میکرون، در بسیاری از ایستگاه‌ها بالاتر از حد مجاز گزارش شده که می‌تواند حاصل از وضعیت نامناسب احتراق و خروجی اگزوزهای خودروها باشد و از طرف دیگر می‌تواند منجر به باران‌های اسیدی شود که در این بین همان‌طور که در سیاهه انتشار نیز آمده است، کامیون‌ها و موتورسیکلت‌ها در کنار خودروهای شخصی و اتوبوس‌های قدیمی از مهم‌ترین منابع آلاینده متحرک هستند. البته نمی‌توان از منابع ثابت نیز چشم‌پوشی کرد که شامل نیروگاه‌ها، صنایع و پالایشگاه‌های اطراف تهران می‌شوند.

این آلاینده‌ها در شرایط عادی کمتر از ۴۰ درصد در صورت استفاده از مازوت که می‌تواند تأثیر مستقیمی بر تولید و انتشار pm2.5 و nox داشته باشد، این سهم افزایش خواهد داشت. وضعیت شهر تهران مانند بیماری است که علاوه بر اینکه حال خوبی ندارد، هنوز وارد مرحله درمان نشده است و می‌خواهد با یک قرص یا دمنوش به زندگی طبیعی ادامه دهد. بنابراین برخی از این مسکن‌ها در گذشته به صورت مقطعی می‌توانست اوضاع را تا حدودی بهبود ببخشند، ولی در این مرحله اولین ضرورت درک شرایط غیرعادی و عزم درمان است؛ یعنی باید مخاطرات

سختی‌های شیمی درمانی را جراحی را بپذیرفت. نهادهای مرتبط باید این هشدار را جدی بگیرند که تهران با روند فعلی قابل سکونت نخواهد بود. بر اساس گزارش‌های مختلف، حجم تلفات ناشی از آلودگی هوادر شهر تهران بسیار بالاست و زنگ خطری که در گذشته هشدار داده می‌شد، امروز به صدا درآمده است. با پذیرش شرایط بحرانی باید چک‌لیستی از اقدامات ضروری و اولویت‌دار به منظور تغییر رویه یا بهبود عملکرد تهیه شود که برخی نیاز به تدوین ضوابط و قوانین دارد، برخی نیازمند اقدام اجرایی و برخی محتاج مشارک عمومی و فرهنگ‌سازی است.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد دامن‌گیر جامعه ما است. فقدان آرایش و تطبیق مجدد بین ساختارهای تخصصی به آشفتگی اجتماعی می‌انجامد که در اشکال مختلفی خود را نشان می‌دهد. رویکرد آرایش و مسئله تطبیق مجدد توجه سیاست‌مداران، مدیران و پژوهشگران را به سوی بررسی دقیق این مسئله جلب می‌کند.

تعمیرات ساختاری نیاز به آرایش و تطبیق مجدد دارند و اکنون مسئله همسازي و نحوه آرایش مجدد د